

שם המרצה: ד"ר ויגלין דינה

שם הקורס: יסודות באבחון והערכת אישיות

קוד קורס: 60-057-01

סוג הקורס: הרצאה

שנת לימודים: תשס"ח סמסטר: ב' היקף שעות: 2 ש"ס

א. מטרת הקורס:

הקניית ידע בסיסי ומעמיק של אבחון אישיותי על ידי שימוש בכלים השלכתיים ובשאלונים.

ב. תיאור הקורס:

בקורס זה ילמד הרציונל של האבחון הפסיכולוגי והבטריה הפסיכודיאגנוסטית באופן כללי, כמו גם התרומה הספציפית של הכלים ההשלכתיים לאבחון. ילמדו הכלים ההשלכתיים, תכונותיהם הפסיכומטריות, תקפותם ומהימנותם. הקורס יאפשר לעקוב אחר תהליך האבחון מראשיתו ועד לאינטגרציה של כל הממצאים לכדי הבנה אישיותית שתכלול בחינה של האספקטים הקוגניטיביים, רגשיים, תוך ובינאישיים, כמו גם הבנה של הדינאמיקה של האישיות. במקביל יילמדו שאלוני דיווח עצמי המהווים פרספקטיבה נוספת על המאפיינים האישיותיים. יוקנו מיומנויות של ההעברה והציינון של מבחן הרורשך, ולאחר מכן יילמדו עקרונות הפירוש, והסקת מסקנות מן המבחנים והשאלונים. תלמד המשמעות התיאורטית והקלינית של מרכיבי ומימדי הרורשך. תיערך אינטגרציה של כל מרכיבי המבחנים, כולל התנהגות המאובחן ותגובות הבוחן אליו. בסוף הקורס הסטודנטים יוכלו לשרטט תמונה כוללת של מבנה האישיות של הנבדק ואף לבסס אבחנה ואבחנה מבודלת. חלק אינטגרלי של הקורס הינו כתיבת דו"ח של הערכת אישיות. לכל אורך הקורס תלמד הרלוונטיות והשימוש במבחנים ההשלכתיים למטרות תכנון הטיפול, התווית הטיפול ההולם והערכת יעילות הטיפול. יושם דגש על האינטגרציה בין הממצאים העולים מהמבחנים ההשלכתיים לבין מבחני אישיות נוספים ושאלונים. לבסוף ילמדו עקרונות נתינת המשוב הטיפולי לנבדקים.

מהלך השיעורים:

רוב ההרצאות הינן במבנה של הרצאה פרונטלית תוך שימוש במצגות. במחצית השנייה של הסמסטר חלק מהסטודנטים יציגו את המבחנים שהעבירו וההרצאות יכללו הדגמה של הניתוח שלהם בכיתה. כמו כן, ילמדו כתיבת הדוח ומתן משוב טיפולי למאובחן.

ג. דרישות קדם: אין

ד. חובות / דרישות / מטלות:

חובת נוכחות בשיעור.

הגשת מטלות ביניים – רקע וציינון רורשך, ניתוח TAT וציורים
אבחון הכולל: העברת מבחן הרורשך, TAT, HTP, ציינון, פירוש, ואינטגרציה עם שאלוני דיווח עצמי (ניתן יהיה לשלב בדו"ח את ממצאי מבחן ה-MMPI שיועבר בסמסטר הראשון), כתיבת דו"ח מסכם ומתן משוב קצר לנבדק.

ה. מרכיבי הציון הסופי (ציון מספרי / ציון עובר):

הציון מורכב מהשתתפות בשיעורים, מציון הדו"ח שיוגש בסוף הסמסטר ומהגשת מטלות הביניים לאורך הסמסטר.

1. רשימת קריאה:

חובה:

Exner, J. E., Jr. (2000). *Primer for Rorschach interpretation*. Ashville, NC:

Rorschach Workshops.

Exner, J. E., Jr. (2001). *A Rorschach workbook for the Comprehensive System* (5th ed.). Ashville NC: Rorschach workshops.

Mihura, J.L., Meyer, G.J., Dumitrascu, N., Bombel, G. (2013). The Validity of Individual Rorschach Variables: Systematic Reviews and Meta-Analyses of the Comprehensive System. *Psychological Bulletin* 139 (3), 548 – 605.

ספרי עזר ומאמרים מומלצים נוספים:

Bornstein, F. R., & Masling, J. M. (2005). *Scoring the Rorschach: seven validated Systems*. Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Associates, Publishers.

Exner, J. E., Jr. (2005). *The Rorschach: A Comprehensive System. Vol. 1: Basic foundations* (5th ed.). New York: Wiley & Sons.

Exner, J. E. Jr., & Erdberg, P. (2005). *The Rorschach: A comprehensive system. Vol. 2: Advanced interpretation* (3rd ed.). Hoboken, NJ: Wiley & Sons.

Finn, S. E. (2007). *In our clients' shoes: Theory and techniques of therapeutic assessment*. Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Associates, Publishers.

Graham, G.R. (2011). *MMPI-2: Assessing Personality and Psychopathology* (5th ed.).

Oxford University Press.

Huprich, S. K. (2006). *Rorschach Assessment of the personality disorders*. Mahwah,

N J: Lawrence Erlbaum Associates, Publishers.

Lichtenberger, E.O., Mather, N., Kaufman N.L., Kaufman, A.S. (2004). *Essentials of Assessment Report Writing*. Hoboken, NJ: Wiley & Sons.

Meyer, G. J., & Kurtz, J. E. (2006). Advancing personality assessment terminology:

Time to retire “Objective” and “Projective” as personality test descriptors. *Journal Of Personality Assessment*, 87 (3), 223–225.

Teglasi, H. (2010). *Essentials of TAT and other Storytelling Assessments* (2nd ed.).

New York: Wiley & Sons.

Rorschach, H. (1942/1921). *Psychodiagnostics: A diagnostic test based on perception*. Bern: Hans Huber.

Urist, J., & Shill, M. (1982). Validity of the Rorschach Mutuality of Autonomy Scale:

A replication using excerpted responses. *Journal of Personality Assessment*, 46 (5), 450- 454.

Viglione, D.J., Perry, W., Meyer, G. (2003). Refinements in the Rorschach Ego

Impairment Index Incorporating the Human Representational Variable.

Journal of Personality Assessment, 81 (1), 149-156.

Weiner, I. B. (1998). *Principles of Rorschach interpretation*. Mahwah, NJ: Erlbaum.

Westen, D. (1991). Clinical assessment of Object Relations using the TAT. *Journal of*

Personality Assessment, 56 (1), 56-74.

ז. שם הקורס באנגלית:

Introduction to Personality Assessment and Psychodiagnostics

Bar-Ilan University
אוניברסיטת בר-אילן

Faculty of Social Sciences
Department of Psychology

הפקולטה למדעי החברה
המחלקה לפסיכולוגיה